

Předseda vlády
RNDr. Petr Nečas
Úřad vlády České republiky
nábřeží Edvarda Beneše 4
Praha 1 - Malá Strana
PSČ 118 01

V Praze dne 25.července 2011

Vážený pane premiére,

oslovujeme Vás formou otevřeného dopisu v reakci na zprávu o Vašem setkání s představiteli justice a Váš příslib podpory vzniku vrcholného reprezentativního orgánu moci soudní - nejvyšší rady soudnictví. Tento krok vítáme a považujeme jej za jeden ze zásadních na cestě k vytvoření institucionální a materiální nezávislosti soudní moci, jež je nezbytným předpokladem demokratického právního státu.

Vaše vláda si klade za cíl být vládou reformní a protikorupční. Transparency International - Česká republika je v každodenním kontaktu s vymáháním práva, s výkonem spravedlnosti. Jsme přesvědčeni, že bez efektivního a nezávislého soudnictví nelze realizovat žádnou skutečně fungující protikorupční strategii, neboť jen efektivní a nezávislá justice dokáže citelně postihnout korupční jednání a významně tak přispět k omezení ztrát, které v důsledku korupce vznikají veřejným financím.

Jsme toho názoru, že vytvořením nejvyšší rady soudnictví, která v sobě ponese samosprávné prvky v podobě personálních a rozpočtových pravomocí, dojde k naplnění ústavního principu dělby moci tak, aby moc soudní byla rovnocenným partnerem dalších dvou státních mocí - výkonné a zákonodárné. V této souvislosti připomínáme, že na současný neuspokojivý stav, v němž je moc soudní citelně oslabena, ve svých nálezech mnohokrát poukazoval Ústavní soud.

Pokud zásadní nástroje k ovlivňování chodu moci soudní drží v rukou exekutiva, ačkoliv za výkon spravedlnosti nenese odpovědnost, dochází k nežádoucímu rozdělení kompetence a odpovědnosti, což ve svém konečném důsledku přispívá k destabilizaci justice. Dalším důsledkem tohoto stavu je absence dlouhodobé koncepce reformy justice, jejíž platnost by přesáhla jedno volební období. Nejvyšší rada soudnictví, odpovědná za řádný chod soudů, za přípravu a realizaci koncepčních změn, představuje jeden ze základních nástrojů zajištění nezávislého výkonu soudní moci.

Za další důležité reformní kroky v justici považujeme:

- **Posílení nezávislého postavení státních zastupitelství včetně změny volby, funkčního období a možnosti odvolání nejvyššího státního zástupce**
- **Legislativní projednání novelizací zákona o státním zastupitelství.**
- **Vytvoření speciálního státního zastupitelství pro boj se závažnou hospodářskou kriminalitou a organizovaným zločinem jako standardního partnera specializovaných útvarů policie.**

- Vytvoření speciálních soudních senátů určených pro případy zvláště závažné hospodářské kriminality a organizovaného zločinu.
- Změna mechanismu výběru kandidátů na místa v justici - dlouhodobá, jednoznačná pravidla, včetně koncipování pravidel dalšího kariérního postupu.

Vážený pane předsedo vlády, věříme ve Vaše odhodlání k prosazení reformních kroků v oblasti justice, jejichž smyslem je omezení politického vlivu na výkon spravedlnosti. Domníváme se, že s ohledem na charakter této problematiky je možné nalézt podporu napříč celým politickým spektrem. Zároveň si uvědomujeme, že budete vystaven tlakům jednak ze strany populistických kritiků a jednak ze strany těch, kteří mají zájem na zachování neprůhledných a neodpovědných mechanismů. Přesto doufáme, že Vaše vláda využije jedinečné možnosti položit základní kámen k vytvoření dlouhodobé koncepce reformy justice.

TIC přináší k diskusi o podobě justiční reformy nestranickou platformu. Cítíme potřebu podpořit veřejnou diskusi o stavu výkonu spravedlnosti. Jsme přesvědčeni, že bez široké diskuze a shody napříč politickým spektrem a odbornou veřejností nebudou reformní kroky stabilní a obecně přijímané. **Z toho důvodu připravujeme na podzim Justiční fórum 2011 jako reprezentativní konferenci k justiční problematice. Rádi bychom Vás, pane premiére, pozvali k účasti jako garanta realizace protikorupčního programu Vaší vlády.**

S pozdravem

**David Ondráčka, M.A., ředitel
Transparency International - Česká republika**